

นิทานเวตาล เรื่องที่ ๗

นำเสนอเมื่อ : 27 ต.ค. 2551

นิทานเวตาล

เรื่องที่ ๗

ครั้นเวตาล หัวเราะก้องฟ้าลอยไปแล้ว
พระเจ้าวิกรมมาทิตยกับพระราชบุตร
ก็ต้องเสด็จดำเนินกลับไปยังदनอศไกอีกครา
พระเจ้าวิกรมมาทิตยทรงปีนขึ้นไปปลดเวตาลลงมาใส่ยาม
พลางทรงรำพึงว่า

"ถ้าเรานั่งลงแล้ว พิงอายตัวนี้เล่าให้มันจบๆ ไปจนสิ้นฤทธิ์ของมัน ก็คงจะดี
แล้วค่อยเดินทางต่อ" เวตาลรู้ดังนั้น ก็ร้องทูลว่า

ฝ่าบาท ทรงผิดระเบียบการทำสัญญาณะ พะยะคะ หม่อมฉันไม่ยอม"

พระเจ้าวิกรมมาทิตย ทรงตรัสตอบว่า

เฮ็งจะยอมหรือไม่เข้าไม่รู้ เพราะในสัญญาณมิได้บอกว่าจะเดินหรือนั่ง"

เวตาลบ่นอุบอิบ แล้วทูลว่า

หม่อมฉันสาบานว่าจะไม่พูดอะไรต่อไปอีก คอยดูซีพะยะคะ"

แต่ในไม่ช้า เวตาลก็อดพูดไม่ได้ เอ่ยเล่านิทานขึ้นอีกเรื่องหนึ่ง
ซึ่งก็กล่าวว่าเป็นความจริงอีกเช่นเคย ยังมีเมืองอยู่เมืองหนึ่ง ชื่อว่า "กุสมาวดี" กษัตริย์ผู้ครองเมือง ทรงพระนามว่า
"พระเจ้าสุพิจาร" พระองค์ทรงมีพระราชธิดาพระองค์หนึ่ง เป็นหญิงที่งดงามมาก พระนามว่า "จันทระประภา"

วันหนึ่งในฤดูฝน พระธิดาจันทระประภา เสด็จลงยังพระราชอุทยาน
แหวดล้อมไปด้วยสาวสรุภานันนาง เพื่อทอดพระเนตรพันธุ์ไม้นานาชนิด ที่ผลิดอกออกของงดงามทั้งอุทยาน
เผอิญขณะนั้นมีชายหนุ่มคนหนึ่ง ชื่อ "มนัสวี" ไต่แอบมาเที่ยวเล่นในอุทยานและแอบนอนหลับอยู่ในที่กำบัง
ภายใต้ต้นไม้ โดยเจ้าหนูที่รักษาอุทยานไม่ทันเห็น
จึงมิได้ปลุกและไล่ไปให้พ้นก่อนที่พระธิดาจะเสด็จออกชมพระราชอุทยาน

ฝ่ายพระธิดาจันทระประภา ทรงวิ่งเล่นหยอกล้อกับนางกำนัลจนเหนื่อยแล้วก็ทรงหยุดเล่น
หวังที่จะเสด็จไปพักผ่อนที่ตำหนักในอุทยาน ซึ่งในขณะนั้นมนัสวีชายหนุ่ม กำลังนอนหลับอยู่ใกล้ทางดำเนิน
ครั้นได้ยินเสียงพระธิดาดำเนินผ่านไปไกลๆ มนัสวีก็รีบตื่น และลุกขึ้นนั่งทันที พระธิดา
ทรงดำเนินมาถึงก็ทรงสะดุ้งตกใจ เพราะไม่นึกว่าจะมีชายหนุ่มมาอยู่ในเขตพระราชอุทยานนี้ได้

จึงทรงอุทานออกมาเบาๆ ว่า

"อ๋อ คุณพระช่วย"

มันส์วี หันมามองสบพระเนตรพระธิดา ต่างก็เกิดความเสนาหาซึ่งกันและกันในทันใด พระเจ้าวิกรมมาทิตย ก็ทรงตรัสแย้งเวตาลว่า

"เจ้าผีช่างพูด มันจะเป็นไปได้ยังไง ไม่จริงหรอก หญิงกับชายเจอกันแค่นาทีแรก ก็เกิดความรักกันได้ เอ็งมันไม่มาตลอด"

เวตาลทำคายน บ่นอุบอิบในลำคอแล้วเล่าต่อไปว่า

ครั้นพระธิดา เสด็จกลับเข้าไปในพระตำหนักหลวงแล้ว มันส์วีก็ปานจะขาดใจ นั่งเหม่อลอยและร้องไห้คร่ำครวญ จนกระทั่งมีพราหมณ์สองคน มีวิชาแกลลา ชื่อ "ศศิ" คนหนึ่ง และ "มูลทวะ" คนหนึ่ง เดินเข้าไปทำธุระในสวนหลวง พบชายหนุ่มมีอาการเช่นนี้ ก็รู้ว่าเป็นโรคหัวใจมากกว่าโรคกาย จึงถามขึ้นว่า

"พ่อหนุ่ม ทำไมจึงได้มานั่งร้องไห้คร่ำครวญอย่างนี้เล่า"

มันส์วี มองดูพราหมณ์ทั้งสอง แล้วเล่าเรื่องทั้งหมดให้ฟัง

พราหมณ์มูลทวะ ได้ฟังมันส์วีพูดเช่นนั้น ก็เกิดความเห็นใจ จึงกล่าวกับมันส์วีว่า

เจ้าจงมากับเราเถิด เราจะหาอุบายช่วยท่านให้ท่านสามารถครองคู่กับพระธิดาได้"

มันส์วี ดีใจ หยุดร้องไห้คร่ำครวญ พลังกล่าวว่า

"ขู้แต่ท่านบัณฑิต ผู้มีใจเมตตากรุณา

ขอท่านจงได้โปรดช่วยให้ข้าพเจ้าสมดังประสงค์ด้วยเถิด" พราหมณ์มูลทวะ รับปากเป็นมั่นเป็นเหมาะว่าจะจัดการให้สมตามปรารถนา แล้วก็พามันส์วีกลับไปยังบ้านของตน เมื่อไปถึงบ้าน พราหมณ์มูลทวะก็ทำการรับรองเป็นอย่างดี แล้วพราหมณ์มูลทวะก็เดินไปหยิบลูกอมมาสองลูก พร้อมทั้งอธิบายวิธีการใช้ของลูกอมนั้นใหม่มันส์วีฟังว่า "ในบ้านของเรามีวิชาสืบทอดเป็นมรดกติดต่อกันมาเป็นเวลาหลายชั่วคนแล้ว แล้วเราได้ใช้วิชานี้ให้ประโยชน์แก่คน แต่การใช้วิชาความรู้ของเรา คือจะต้องมีจิตใจบริสุทธิ์

และตั้งใจจริงจึงจะได้รับผลประโยชน์

ลูกอมนี้ถ้าเจ้าอมเข้าปากไปเจ้าก็จะกลายเป็นหญิงสาว

แล้วถ้าเจ้าเอ้อออกจากปากก็จะคืนรูปร่างเดิม

และหากเจ้าเอ้อไปใช้ในทางไม่ดี

ก็จะเกิดเหตุร้ายให้เป็นทุกข์ใจอย่างใหญ่หลวง ส่วนที่เหลืออีกเม็ดหนึ่ง ไครอมเข้าไปก็จะกลายเป็นคนแก่ชราลงทันตา"

พราหมณ์มูลทวะ ส่งลูกอมที่ทำให้เป็นสาว ให้แก่มันส์วีอม ส่วนตนเองนั้นอมลูกที่ทำให้กลายเป็นคนชรา จึงทำให้ทั้งสองมีรูปร่างเปลี่ยนไปทันที พราหมณ์กำชับมันส์วีว่า ให้ระวังอย่ากลืนลงไปใคอเป็นอันขาด แล้วทั้งสองก็ตรงไปขออนุญาตเขาเผ่าพระสุพิจาร(กษัตริย์) ณ ท้องพระโรง

ฝ่ายพระสุพิจาร ทรงทอดพระเนตรเห็นพราหมณ์ชราอายุมาก

เข้ามายังท้องพระโรงก็ต้อนรับเป็นอย่างดี และเชื่อเชิญใหนางที่มาด้วยนั่งในที่อันสมควร จึงทรงรับสั่งถามว่า ท่านผู้เป็นอาจารย์ ท่านมาจากสำนักใด"

พราหมณ์มูลเทวะ ทูลว่า

"เมืองของข้าพระองค์นั้น อยู่ทางปากเหนือ ข้าพระองค์ออกจากบ้านท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่างๆ เพื่อศึกษาวิชา ก็ได้พบนางคุณนี้ ซึ่งเหมาะที่จะเป็นภรรยาของบุตรชายของข้าพระองค์ จึงขอนางมาและจะพากลับบ้านด้วย แต่พอกลับถึงบ้าน ปรากฏว่าภรรยาและบุตรของข้าพระองค์ก็อพยพไปอยู่ที่อื่นเสียแล้ว ซึ่งข้าพระองค์ก็ไม่รู้ได้ว่าไปอยู่ที่ไหนกัน และหากข้าพระองค์มีนางคุณนี้เป็นห่วงผูกคอกอยู่ จะออกเที่ยวตามหาบุตรและภรรยาก็มิได้ จนข้าพระองค์ได้ยินคำเล่าลือถึงพระองค์ผู้ทรงธรรมว่า มีพระทัยเมตตา กรุณา ข้าพระองค์จึงตั้งใจจะนำนางคุณนี้มาถวายฝากไว้ ชั่วระยะหนึ่ง ขอพระองค์จงทรงโปรดรับนางไว้ด้วยเถิดพระเจ้าค่ะ"

พระเจ้าสุพิจาร ได้ทรงฟังเช่นนั้น ก็ทรงนั่งนิ่งตรีกตรองอยู่นาน ก่อนที่จะตรัสตอบตกลง เป็นอันว่าการนี้พราหมณ์มูลเทวะ และชายหนุ่ม ทำสำเร็จไปขั้นหนึ่ง พราหมณ์มูลเทวะจึงรีบทูลลาออกจากที่เฝ้าไป

ครั้นพราหมณ์มูลเทวะในร่างชายชรา ได้ออกจากที่เฝ้าไปแล้ว พระเจ้าสุพิจารจึงรับสั่งเรียกนางจันทร์ประภาพระราชธิดาให้มาเฝ้า พลังตรัสว่า

"นางคุณนี้ เป็นคู่หมั้นคู่หมายของบุตรพราหมณ์แก่ ได้นำตัวนางมาฝากไว้ให้พ่อคุณครอง เนื่องจากกำลังได้รับความเดือดร้อน และในไม่ช้าจะมารับกลับไป

แต่ในระหว่างนี้ลูกจงเฝ้านางไปอยู่ที่ตำหนักของลูกด้วย

ลูกจงช่วยดูแลเอาใจใส่นางเป็นอย่างดี เขาใจไหมลูก"

พระธิดาจันทร์ประภา ได้ทรงฟังก็รับคำว่า

"เพคะเสด็จพ่อ" แล้วพระธิดาก็พานางคู่หมั้นพราหมณ์ ไปยังตำหนักของนาง ทรงเอาใจใส่เป็นอันดี ฝ่ายนางคู่หมั้นพราหมณ์สังเกตเห็นว่า พระธิดานั้นไม่ทรงร่าเริง นางจึงทูลถามพระธิดาว่า

พระธิดาเพคะ หม่อมฉันสังเกตเห็นว่าพระองค์ไม่ทรงแจ่มใสเลยเพคะ"

พระราชธิดาจันทร์ประภา จึงรับสั่งเล่าถึงชายหนุ่มชื่อ มนัสวี ให้นางคู่หมั้นพราหมณ์ฟังทั้งหมดด้วยความเศร้าใจยิ่งนัก นางคู่หมั้นพราหมณ์จึง ทูลถามต่อว่า

"ถ้าหม่อมฉันทำให้พราหมณ์หนุ่ม ผู้เป็นที่รักของพระธิดาเข้ามาเฝ้าได้ ณ บัดนี้ พระธิดาจะทรงประทานอะไรให้หม่อมฉัน เป็นรางวัลบ้างเล่าเพคะ"

พระธิดาจึงทรงรับสั่งตอบว่า "เราก็จะยอมเป็นทาสของเจ้านะซี"

นางคู่หมั้นพราหมณ์ ได้ยินรับสั่งดังนั้น ก็คายลูกอมออกจากปาก ร่างก็กลายเป็นมนัสวีเฝ้าทูลถามพระธิดาพระธิดาทรงดีพระทัยแต่ก็ทรงละอายพระทัยยิ่งนัก

เมื่อมนัสวี ได้เข้าถึงองค์พระธิดาสมความปรารถนาแล้ว ก็อยู่ภายในวังประมาณได้ห้าเดือนเศษ ค่อยเปลี่ยนร่างกาย

เป็นชายและหญิงทุกวันทุกคืน จนเกิดความเบื่อหน่ายที่ต้องคอยแอบซ่อนและแปลงร่างกายอยู่อย่างนี้ มนัสวีจึงกล่าวโทษพระธิดาว่าไม่พาดนออกไปเที่ยวเปลี่ยนนบรียากาศบางเลย ฝ่ายพระธิดาก็เริ่มเกิดความเบื่อหน่ายที่ต้องเป็นอยู่อย่างนี้เช่นกัน

วันหนึ่ง พระเจ้าสุพิจารเสด็จไปเป็นเกียรติยศแก่งานมงคลที่บ้านอำมาตย์ โดยมีนางคู่หมั้นพราหมณ์ตามเสด็จไปด้วย ฝ่ายบุตรชายของท่านอำมาตย์ เมื่อเห็นนางคู่หมั้นพราหมณ์ มีรูปร่างหน้าตาตองใจ ก็คิดอยากได้นางมาเป็นภรรยาทันที

เข้านุ่งขึ้น บุตรชายของอำมาตย์ได้ให้อำมาตย์ผู้เป็นพ่อ ไปเข้าเฝ้าพระเจ้าสุพิจาร เพื่อกราบทูลขอนางคู้หมั้นพราหมณ์มาเป็นภรรยา เมื่อพระเจ้าสุพิจารได้ทรงทราบเรื่อง ก็ทรงพิโรธ ตรัสตวาดออกไปว่า

"เจ้าจะเป็นบ้าไปแล้วหรือไง จึงมาพูดกับข้าเช่นนี้ ข้าเป็นพระราช

ข้าต้องให้ซึ่งความยุติธรรมเสมอ นางเป็นคู้หมั้นของบุตรพราหมณ์ เรามีหน้าที่ปกป้องดูแลนางตาม **คำฝากไว้** และเราจะเที่ยวยกผู้ที่อยู่ในความดูแลความรับผิดชอบนั้น ไปให้ผู้อื่น ย่อมเป็นไปได้เป็นอันขาด" ครั้นบุตรชายของอำมาตย์ได้ฟังเรื่อง ก็ตรอมใจลมหมอนนอนเสื่อ อาการเป็นตายเท่ากัน ทานอำมาตย์เองก็ทุกขรอนใจยิ่งนัก ไม่เป็นอันดูแลราชการบ้านเมือง เนื่องจากต้องคอยดูแลบุตรชาย บ้านเมืองจึงยุ่งเหยิงวุ่นวายไปหมด เหล่าทานอำมาตย์และขุนนางท่านอื่นๆ ทนเห็นบ้านเมืองแยลงไม่ไหว จึงพร้อมใจกันเข้าเฝ้าพระเจ้าสุพิจารทันที และช่วยกันทูลว่า

"ขอเดชะ เหล่าข้าพระองค์ทั้งหลายได้ลงความเห็นกันว่า พราหมณ์ผู้เฒ่านั้นก็ได้อุญหายไปเป็นเวลาชานานแล้ว อาจจะตายและมีผู้พบเห็นจัดการเผาศพให้แล้วก็เป็นที่พระเจ้ายะ และอีกประการหนึ่ง นางคู้หมั้นพราหมณ์นั้นก็ไต่เป็นแต่เพียงคู้หมั้น หากได้มีการแต่งงานอยู่กินเป็นสามีภรรยาไม่ ซึ่งเหล่าข้าพระองค์ทั้งหลายจึงเห็นสมควรที่พระองค์จะประทานนางให้แก่บุตรชายของท่านอำมาตย์ เพื่อให้ราชการบ้านเมืองพ้นจากความยุ่งเหยิงเถิดพระเจ้าคะ

ส่วนพราหมณ์แก่นั้น หากยังไม่ตายและกลับมาจริง พระองค์ก็ประทานทรัพย์สินและหญิงงามที่งามกว่านางคู้หมั้นพราหมณ์ ให้พราหมณ์แก่พาไปเป็นภรรยาของบุตรชายก็ได้ พระเจ้าคะ "

พระเจ้าสุพิจาร เมื่อได้ทรงฟังอำมาตย์และขุนนางทั้งหลายกราบทูลดังนั้น ก็เริ่มมีพระทัยโอนเอน จึงตรัสว่า

"การที่พวกท่านกล่าวมาก็ดี เราจะขอตรัสตรองให้รอบคอบในคืนนี้ แล้วรุ่งนี้เช้าเราจะให้คำตอบที่แน่นอนอีกครั้ง"

เหล่าบรรดาขุนนางอำมาตย์ ได้ยินรับสั่งเช่นนั้นก็พอใจ พวกท่านออกจากที่เฝ้าไปในทันที เมื่อเหล่าบรรดาข้าราชการเหล่านั้น ได้ยินรับสั่งก็แน่ใจว่า รุ่งนี้เขาจะต้องได้คำตอบที่ดีแน่นอน เพราะฝ่ายนางคู้หมั้นพราหมณ์คงจะไม่ปล่อยให้โอกาสที่จะได้อยู่ดีมีหน้ามีตาไปแน่ ฉะนั้นเมื่อพวกท่านออกจากที่เฝ้าแล้วเหล่าบรรดาข้าราชการก็พากันตรงไปยังบ้านของทานอำมาตย์และลูกชายผู้กำลังทุกข์ใจ เพื่อเล่าความทั้งหมดให้ทราบเรื่อง

ฝ่ายพระเจ้าสุพิจาร เมื่อเสด็จเข้าข้างในแล้วก็เสด็จตรงไปยังตำหนักพระธิดา และเมื่อนางจันทร์ประภาภิกับนางคู้หมั้นพราหมณ์มาเฝ้า

พระเจ้าสุพิจารก็ทรงรับสั่งกับนางคู้หมั้นพราหมณ์ว่า "

บุตรชายของท่านอำมาตย์มีความพึงพอใจในตัวเจ้ามาก จึงได้มาขอขอแก่ข้า ฉะนั้นเจ้าจงไปอยู่กินกับเขาเถิด จะได้มีหน้ามีตา

ไม่ต้องมานั่งรออะไรที่เอาแน่ไม่ได้แบบนี้" นางจันทร์ประภา ได้ฟังดังนั้น ก็กล่าวติเตียนพระราชบิดาด้วยคำต่างๆ ว่า

"เสด็จพ่อทรงทำอะไรไปเพคะ เสด็จพ่อเป็นกษัตริย์ที่ทรงประพฤดิธรรมอยู่เป็นนิจ แต่ทำไมบัดนี้เสด็จพ่อมีพระประสงค์เปลี่ยนไปจากความเป็นธรรม คงจะเป็นเพราะเสด็จพ่อหวังแต่จะได้ประโยชน์เพียงฝ่ายเดียว เพคะ"

ฝ่ายนางคู้หมั้นพราหมณ์ เห็นสถานการณ์เป็นเช่นนี้ ตัวเองก็อยากมีโอกาสออกไปดูโลกภายนอกบ้างจึงรีบตอบตกลงทันที

"ฝ่ายบาทเพคะ ถ้าพระองค์ทรงตั้งพระทัยเป็นที่แน่นอนแล้ว ก็จะให้หม่อมฉันไปเป็นภรรยาของบุตรชายอำมาตย์ หม่อมฉันก็ยินดีเพคะ"

พระธิดาจันทร์ประภา ทรงกริ้วแต่ก็ไม่สามารถเล่าเรื่องของนางคู้หมั้นพราหมณ์ว่าแท้จริงแล้วนางเป็นชาย และเป็นสามีของตนเองให้ใครฟังได้ จึงได้แต่เสียพระทัย

เช้าวันรุ่งขึ้น พระเจ้าสุพิจารเสด็จออกยังท้องพระโรง รับสั่งให้เหล่าบรรดาข้าราชการทั้งหลายเข้าเฝ้า รวมทั้งทานอำมาตย์และบุตรชายด้วย แล้วจึงทรงรับสั่งถึงถ้อยคำของนางคู้หมั้นพราหมณ์ให้ฟังโดยพร้อมเพรียง และในระหว่างรอเตรียมการอันเป็นมงคลนั้น ทานอำมาตย์ได้สวามิภักดิ์นางคู้หมั้นพราหมณ์ให้ไปพักอยู่กับภรรยาคนที่สวยที่สุดของตนก่อน แล้วกำชับว่า "เจ้าทั้งสองจงอยู่ด้วยกัน มีอะไรจงช่วยเหลือกัน จนกว่าการเตรียมงานทั้งหมดจะเรียบร้อย"

เมื่อนางคู้หมั้นพราหมณ์ได้มาอยู่ที่บ้านอำมาตย์แล้ว ก็ได้พักอยู่รวมห้องเดียวกับภรรยาสาวสวยของทานอำมาตย์ ในที่สุดก็ทนความเป็นหญิงต่อไปไม่ได้ ก็กลายเป็นมณีสวีในเวลากลางคืนนั้น แอบลักลอบเป็นชู้กับภรรยาทานอำมาตย์ พอถึงกลางวันก็แปลงกายเป็นหญิงดังเดิม มณีสวีกระทำการอยู่เช่นนี้ได้ไม่นาน บาปกรรมก็ตามมาทัน ในคืนหนึ่งเมื่อได้กลายเป็นมณีสวีแล้ว พอรุ่งเช้าจะแปลงกลับมาเป็นหญิงก็เอาลูกอมใส่ปากด้วยความเลินเล่อ ลูกอมก็เลยลื่นเข้าคอไป มณีสวีจึงแปลงร่างเป็นหญิงต่อไปไม่ได้อีก จึงต้องรีบหนีออกจากบ้านทานอำมาตย์โดยเร็ว

กล่าวถึงพราหมณ์แก่ ที่พามณีสวีซึ่งปลอมเป็นหญิงไปฝากพระเจ้าสุพิจารนั้น ครั้นออกมาจากที่เฝ้าก็คืนเป็นพราหมณ์มูลเทวะเช่นเดิม แล้วเดินทางกลับไปหาพราหมณ์ศศิ เล่าเรื่องทุกอย่างให้ฟัง พราหมณ์ศศิได้ยินดังนั้น ก็ทำหน้ายงพูดเสียงซุนๆ กับพราหมณ์มูลเทวะว่า "ความมีน้ำใจดี และใจอ่อนของทานนั้น ทำให้ทานทำบาปโดยไม่รู้ตัว อันตรายอาจจะมาถึงทานได้"

พราหมณ์ศศิและพราหมณ์มูลเทวะ ตกเถียงกันอยู่พักหนึ่ง พราหมณ์มูลเทวะ จึงกล่าวว่า "ท่านศศิ ไม่ต้องเป็นห่วงหรอก

ข้าพเจ้าได้กำชับชายหนุ่มผู้นั้นแล้วว่า จะต้องทำการด้วยความบริสุทธิ์ ถึงจะไม่มีอันตราย" พราหมณ์ศศิ

กล่าวบางว่า "ท่านได้ให้อาฐอันแหลมคม ไปกับคนที่ขาดสติและโง่เขลา

มันต้องนำไปทำอะไรสักอย่างให้เกิดเหตุขึ้นจนได้แน่แหละ

ท่านกับข้าพเจ้ามาพินันกันเอาไหมละ

ถ้าชายหนุ่มผู้นั้นไม่ไปทำอะไรให้เกิดเหตุเสียก่อนแล้ว

ข้าพเจ้าจะยอมมอบคัมภีร์ทั้งหลายของข้าพเจ้าให้เป็นทรัพย์สินสมบัติของท่าน แต่ถ้ายายหนุ่มผู้นั้น ไปทำให้เกิดความเสื่อมเสีย ท่านจะต้องใช้วิชาของท่าน ทำให้เขาได้พระธิดาของพระเจ้าสุพิจารมาเป็นภรรยา ท่านจะตกลงไหม?"

พราหมณ์มูลเทวะ ตอบตกลง ทั้งสองจึงทำสัญญากันอย่างมั่นคง ก่อนที่จะออกสืบข่าวในที่ใกล้พระนครจนถึงบ้านของท่านอำมาตย์ ก็ได้รู้ว่า "มนสิรี" คือคูหมั้นพราหมณ์แปลงนั้น ได้หายไปจากบ้านท่านอำมาตย์เสียแล้ว ไม่มีใครรู้อะไรเลย

ที่ใด

พราหมณ์มูลเทวะ ยังคงสืบข่าวต่อไปอีก ก็ตรึกตรองได้ว่าตนเป็นผู้แพพราหมณ์เสียแล้ว จึงยอมมอบลูกอมอีกลูกหนึ่งที่จะสามารถทำให้กลายเป็นชายหนุ่มรูปงาม หน้าตาหล่อเหลาให้พราหมณ์ค้อม ส่วนพราหมณ์มูลเทวะก็อมลูกอมที่ทำให้กลายเป็นพราหมณ์แก่เหมือนเคย แล้วทั้งสองก็พากันไปหาพระเจ้าสุพิจาร

ขณะนั้นพระเจ้าสุพิจาร เสด็จออก ณ ท้องพระโรง ทอดพระเนตรเห็นพราหมณ์แก่ก็จำได้ ในขณะนั้นก็เกิดกระวนกระวาย แต่ก็ทรงระงับไว้ จึงทรงตรัสถามว่า

ท่านพราหมณ์ ท่านไปไหนมาจึงได้หายหน้าไปเป็นเวลาหลายเดือนเช่นนี้"

พราหมณ์แก่ ทูลว่า

"ข้าพระองค์ เทียวสืบเสาะไปหลายแห่งเพื่อตามหาให้พบบุตรชาย ครั้นเมื่อพบแล้วก็พากันมาหาพระเจ้าสุพิจาร เพื่อที่จะทูลขออนุญาตให้บุตรชายของข้าพระองค์พระเจ้าคะ"

พระเจ้าสุพิจารตะลึงไปชั่วครู่ แล้วทรงรับสั่งอ้อมแอ้มอยู่นาน จนในที่สุดก็ทรงเห็นว่าจะปกปิดเอาไว้ไม่ได้ จึงรับสั่งเล่าเรื่องให้พราหมณ์แก่และบุตรชายฟังทั้งหมด

พราหมณ์แก่ แสดงอาการโกรธอย่างไม่พอใจ พลังกล่าวขึ้นว่า

"พระองค์ทรงทำแบบนี้ได้อย่างไรกัน พระองค์ไม่รักษาสัญญาที่ให้ไว้ เอาภรรยาของบุตรชายข้าพระองค์ไปยกให้แต่งงานกับชายอื่น"

พระเจ้าสุพิจาร ตกพระทัยจนทำอะไรไม่ถูก ทรงระงับพระทัยแล้วรับสั่งกับพราหมณ์ว่า

"ท่านพราหมณ์ ท่านจงกรุณาแก่เราเถิด ที่เราทำไปเพราะไม่มีทางเลือก ท่านอย่าโกรธอย่าสาปแช่งเราเลย ท่านต้องการอะไรก็บอกมา เราจะจัดหาให้"

พราหมณ์แก่ จึงกล่าวว่า

"ถ้าพระองค์เกรงคำสาปแข่ง
พระองค์ก็ทรงประทานพระธิดาจันทร์ประภาให้เป็นภรรยาของบุตรชายข้าพระองค์
ถาทรงยอมตั้งที่วามานีชาพระองค์ก็จะยอมยกโทษถวาย"

พระเจ้าสุทโธทนะ นำความไปบอกแก่พระธิดาจันทร์ประภา
พระธิดาเองกำลังตกอยู่ในระหว่างเศราพระทัย และอยากจะประชดมนัสนิวที่ทิ้งตนไป จึงตอบตกลง

เมื่อการเป็นเช่นนี้ พราหมณ์หนุ่มแปลงทั้งสอง จึงรับพระธิดาจันทร์ประภา
กลับไปยังบ้านของตน พร้อมด้วยทรัพย์สินมากมายที่พระเจ้าสุทโธทนะพระราชทานให้

ฝ่ายมนัสนิวนั้น เมื่อได้หนีออกมาจากบ้านท่านอำมาตย์แล้ว
ก็เที่ยวหลบซ่อนตัวไปจนได้ทราบข่าวของพราหมณ์ศศิ์ว่าจะได้แต่งงานกับพระธิดาจันทร์ประภา
และได้พานางกลับไปบ้านแล้ว มนัสนิวจึงรีบตามไปยังบ้านของพราหมณ์ศศิ์ พลองกล่าวกับพราหมณ์ว่า

"ท่านพราหมณ์ พระธิดาจันทร์ประภานางเป็นภรรยาของข้าพเจ้า
ได้โปรดคืนนางมาให้แก่ข้าพเจ้าด้วยเถิด" พราหมณ์ศศิ์ จึงเถียงว่า

"ใครบอกเจ้าว่านางเป็นภรรยาของเจ้า นางเป็นภรรยาที่ถูกต้องของข้าต่างหาก
พยานของข้าก็มีอยู่" มนัสนิว โกรธจัด กล่าวคำสาบานอย่างรุนแรง พลองว่า

"นางเป็นภรรยาของข้าด้วยความเต็มใจ พราหมณ์มูลเทวะเป็นผู้วางแผนการให้ข้าได้พบกับนาง
พราหมณ์มูลเทวะก็รู้เรื่องทั้งหมดมาตลอด"

แต่ขณะนั้น พราหมณ์มูลเทวะได้หลบหน้าหายตัวไป พราหมณ์ศศิ์จึงพูดจาเยาะเย้ยว่า "ไหนล่ะ
พราหมณ์มูลเทวะ พยานของเจ้า ฮะ ฮะ ฮะ"

มนัสนิวจึงหันไปกล่าวกับพระธิดาจันทร์ประภา แต่นางยังโกรธอยู่
นางจึงพูดด้วยอาการมีนชาว่า ตั้งแต่ข้าเกิดมา ข้ายังไม่เคยรู้จักกับชายผู้นี้เลย"

เวตาล หยุดพุดอยู่ครู่หนึ่ง แล้วพูดต่อว่า

"แม้ว่ามนัสนิวจะอ้างพยานไม่ได้ แต่ความจริงก็คือความจริง พราหมณ์ศศิ์เองก็รู้ แต่แกยังไม่รู้
พระธิดาจันทร์ประภาที่แอบเป็นภรรยากับมนัสนิวก็ยิ่งรู้ดี "

พระเจ้าวิกรมทิตย์ ทรงไม่โปรดการลอบรัก ครั้นได้ยินเวตาลกล่าวมา
จึงตรัสขึ้นด้วยน้ำเสียงกริ้วว่า

"อ้ายผีใจลามก พระธิดาจันทร์ประภาต้องเป็นภรรยาที่ถูกต้องของพราหมณ์ศศิ์
มิใช่ชายแปลงที่ลอบรักกันแล้วถึงกันอย่างมนัสนิว ซึ่งผิดตามคัมภีร์ศาสตรกฎหมาย"

เวตาลอมยิ้ม และกล่าวว่า

"ฮะ ฮะ ฮะ หม่อมฉันยังไม่ทันเอ่ยถาม พระองค์ก็ทรงตรัสตอบ เพราะฉะนั้น
ฝ่าบาทจงรีบก้าวพระบาทเกิดพระเจาคะ ลองดูซิว่าฝ่าบาทจะกลับไปถึงต้นนอโศกก่อนหม่อมฉันได้หรือไม่ พะยะคะ"
เวตาล พูลจบแล้วก็ออกจากยามล่อยไปในทันที

ฮะ ฮะ ฮะ เอ๊กๆๆๆๆ"

เวตาลหัวเราะก้องฟ้ายล่อยไปกับความมึต.